

Naczelne Dowództwo W. P.
(Sztab Generalny).

M. S. S.

Warszawa, d27. Marca 1920 r.

aa 15

*2965
75-*

ODDZIAŁ II.

Ew4. No 13031/II

Raport sytuacyjny pełn.
wojsk. P.P.w Rzymie.

[Handwritten signature]

DO
GENERALNEJ ADJUTANTURY NACZELNEGO WODZA

w W a r s z a w i e.

Przesyła się do wiadomości raport pełnomocnika
wojskowego w Rzymie z dnia 17/III. za Nr. 380.

1 załącznik:

Szef Oddziału II:

Bołdeskuł m.p.

Za zgodność:

Major Szt.Gen.

[Handwritten signature]

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. D. *2965* dnia *29/III* 1920 r.
Wieloz. Wydział.

PILESUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

POSELSTWO POLSKIE
W RZYMIE
PEŁNOMOCNIK WOJSKOWY

17 marca 1920

380

DO NACZELNEGO DOWODZTWA W.P.

ODDZIAŁ II

W WARSZAWIE.

Przy niniejszym przesyłamy raport sytuacyjny

Za Pełnomocnika Wojskowego

(podp.) *z Kościelca Poporski*

Rotmistrz

A. Krawiec

Porucznik.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

383

RAPORT SYTUACYJNY.

Zgodnie z przypuszczeniem jakie wyrażaliśmy w ostatnim raporcie, po powrocie Nitti'ego z Paryża i Londynu i następującej po tem zmianie w ministerjach, teka ministra wojny jakoteż Ministerjum Marynarki przeszły w ręce reprezentanta cywilnego. Kandydatem mającym wszelkie szanse, zatwierdzonym już przez Nitti'ego, jest Bonomi, socjalista-reformista, dotychczas pracujący raczej na polu transportów i robót publicznych. Na tej zasadzie pretendował też do tego ostatniego Ministerjum i na usilne prośby prezesa ministrów, zgodził się na tekę wojny. Tekę marynarki zatrzymuje chwilowo admirał Szechi. Organy wojskowe dotychczas zachowują co do tych nominacji wielką rezerwę. "Esercito Italiano" na razie żadnej opinji nie wyraża. Niemniej zauważyc się już daje pewne zaostrenie stosunków odnośnie do tej materji. Jeskrawym przykładem tego jest wyzwanie na pojedynek podsekretarza Spraw Wojskowych p. Finocchiaro Aprile /cywilnego/ przez generała Piraniego, naczelnika Personalnego Oddziału. Fakt ten został wywołany nadużyciem przez podsekretarza stanu stanu cywilnego przywileju wydawania oficerom urlopów poza drogą służbową. Wobec faktu aresztowania w Vicenzy oficera z fałszywymi papierami urlopowymi, nastąpiła między wymienionymi urzędnikami ostra wymiana zdań, następstwem której zostało wyzwanie podsekretarza przez generała. Świadcami tego ostatniego są senator Di Saluzzo i deputowany, Mazzolani. Przyczyn właściwych zajścia szukać jednak należy głębiej.--

Zmiany w innych ministerjach, poza osobami, nie zmimionują zmiany ani zewnętrznej, ani wewnętrznej państwa. Sprawa fiumanska stoi

wciąż na martwym punkcie. W ostatnim ^{wojsk}perjodzie żadnej dyslokacji/prócz
złusowania jednej brygady na froncie dalmackim nie było.

Jedną z ważnych dzisiejszych spraw, co do której prosilibyśmy o szybkie
i wyraźne wskazówki jest następująca: zwrócili się do nas w tych dniach
podoficjalni agenci węgierscy /rząd Horthy/ z prośbą dopomożenia
im w otrzymaniu od rządu włoskiego amunicji, armat i pocisków, zabra-
nych Austrii po klęsce pod Vittorio - Veneto. Nadmieniamy natychmiast,
że o to wszystko od wielu miesięcy robimy starania dla Polski, do-
tychczas bez powodzenia. Przyczyny tego szukać należy z jednej strony
w presji wywieranej przez partje przeciwnie wojnie z Rosją, z drugiej,
i ta jest ważniejsza, z powodu niepłacenia i nieprzysyłania prawdziwie
oficjalnych pełnomocników od rządu polskiego dla traktowania o wy-
placie. W tem jedynie szukać należy przyczyny naszej dzisiejszej niepo-
пулярności we Włoszech, nie zaś jak o tem zupełnie mylnie poinformowa-
ny został Sztab Gen. prawdopodobnie na zasadzie bezpodstawnego arty-
kułu p. Babskiego w jednym z organów warszawskich, jakoby przyczyną
tego były stosunki polskie z Watykanem. Koło Kwirynałskie absolutnie
się tem nie interesują i możemy to stwierdzić z zupełną pewnością.-

Co do artylerji, to niektóre typy ostatnie dział austriackich,
zostały oddane do specjalnego studjowania komisji artylerji i nie jest
wykluczeniem, że zostaną adoptowane w wojsku włoskiem ze względu na
ich wyższość techniczną, jakoteż na wielką ilość posiadanych baterji.

Z drugiej strony ewidencja całego stoku zdobytych materiału wo-

jennego dotychczas jeszcze dokonana nie została i takowy znajduje się dziś jeszcze w stanie raczej chaotycznym.

Węgry mają nad nami dwa awantazy: naprzód materialny, mianowicie rozporządzają 50.000.000 /pięćdziesięcioma milionami/ franków, co choć na zbrojenie nie jest zbyt wielką sumą, ale jest zupełnie dostateczną, żeby jako awans, jaknajlepiej usposobie tutejsze sfery kompetentne, następnie zaś względ polityczny ich sytuacji na tyłach Jugosławii odgrywa dla Włochów rolę pierwszorzędną. W naszej obecnej sytuacji w ministerjach i sztabach włoskich, możemy zarówno udzielić im pomocy, jak też przeszkadzać lub zachować się zupełnie biernie.

Z powodu bądź co bądź konkurencyjnego stanowiska Węgrów w tej sprawie, prosimy o wskazówki i wogóle o punkt widzenia Ministerstwa Spraw Wojskowych w sprawie polityki węgierskiej.

M. T. K...

Członek Misji

Pomny...

FIDELSON
INSTITUTE
ARCHIVES
New York